

Επώνυμο:.....

Όνομα:.....

Πατρώνυμο:.....

Σχολείο που φοιτώ:.....

Τάξη: ΣΤ' ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ, Μαρούσι, 14/05/2022

Βαθμολογία Α' Βαθμολογητή
100βάθμια

Αριθμητικώς

Ολογράφως

Υπογραφή

Εξεταζόμενο Μάθημα: Μ Α Θ Η Μ Α Τ Ι Κ Α

Διάρκεια Εξετάσεων: 1:30'

Βαθμολογία Β' Βαθμολογητή
100βάθμια

Αριθμητικώς

Ολογράφως

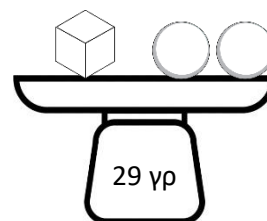
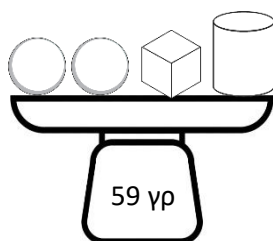
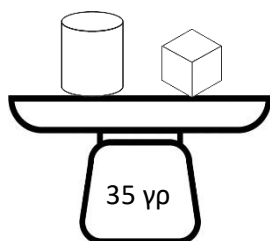
Υπογραφή

ΘΕΜΑΤΑ

Α. ΑΣΚΗΣΕΙΣ

1. Παρατηρήστε τις παρακάτω ζυγαριές. Στο κάτω μέρος κάθε ζυγαριάς αναγράφεται το συνολικό βάρος των αντικειμένων. Πόσα γραμμάρια ζυγίζει ο κύβος;

Κυκλώστε τη σωστή απάντηση.

α) 10 γρ.

β) 5 γρ.

γ) 15 γρ.

δ) 9 γρ

2. Ένας δάσκαλος πολλαπλασίασε έναν αριθμό με το 9 και έγραψε το αποτέλεσμα στον πίνακα. Κατά λάθος όμως έσβησε από το αποτέλεσμα το ψηφίο των εκατοντάδων και έμεινε ο αριθμός 3.521.□19 όπου το κουτί συμβολίζει το σβησμένο ψηφίο. Μπορείτε να βρείτε ποιο ήταν το ψηφίο αυτό;

---

3. Η Αγία Γραφή είναι το πιο πολυμεταφρασμένο βιβλίο στον κόσμο. Μέχρι την 1/1/2022 είχε μεταφραστεί σε 3.524 γλώσσες (ή διαλέκτους) από τις 7.376 γλώσσες (ή διαλέκτους) που μιλούνται στον κόσμο.

α. Γράψε τον λόγο:

$$\frac{\text{αριθμός γλωσσών στις οποίες έχει μεταφραστεί η Αγία Γραφή}}{\text{αριθμός γλωσσών στις οποίες δεν έχει μεταφραστεί η Αγία Γραφή}} = \underline{\hspace{2cm}}$$

β. Είναι ο λόγος αυτός μεγαλύτερος ή μικρότερος από τη μονάδα και γιατί;

γ. Ο λόγος αυτός είναι ή όχι ανάγωγο κλάσμα και γιατί;

---

4. Να λύσετε την εξίσωση:

$$(0,7 \cdot 10^2 + 3 \cdot 2^3) : x = 2^4 + 4 + 6^2 - 3^2$$

---

5. Τοποθετήστε παρενθέσεις ώστε να ισχύει η ισότητα:

$$4 + 2^3 - 7 \cdot 13 + 3 \cdot 4^2 - 7 = 44$$

---

6. Σε μια αλυκή βγάζουμε αλάτι από θαλασσινό νερό. Παρατηρήθηκε ότι από 120 κιλά θαλασσινό νερό βγάζουμε 4,2 κιλά αλάτι. Να συμπληρώσετε τον παρακάτω πίνακα:

θαλασσινό νερό (κιλά)	100	120	200
αλάτι (κιλά)		4,2	

B. ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ

1. Ένας παππούς είναι σήμερα 64 χρονών και έχει 5 εγγόνια: Τον Αντώνη 10 χρονών, τον Βασίλη 6 χρονών, τη Γεωργία 2 χρονών, τη Δήμητρα 1 χρόνου και την Ελένη επίσης 1 χρόνου. Τι ηλικία θα έχει ο παππούς, όταν το άθροισμα των ηλικιών των τριών μικρότερων εγγονών του θα είναι όσο είναι σήμερα το άθροισμα των ηλικιών των δύο μεγαλύτερων εγγονών του;

Λύση:

---

2. Ένας μαθητής φέτος που τελείωσε το Δημοτικό συγκέντρωσε τα βιβλία που κρατούσε κάθε χρόνο για ενθύμιο και σκέφτεται να αγοράσει μια βιβλιοθήκη για να τα βάλει. Τα βιβλία είναι λίγο λιγότερα από 100 και όταν τα στοιβάξει σε τετράδες ή εξάδες δεν περισσεύει κανένα. Η βιβλιοθήκη έχει 5 ράφια. Αν βάλει τον ίδιο αριθμό βιβλίων σε κάθε ράφι πόσα βιβλία θα περισσέψουν;

Λύση:

---

3. Από τα 24 παιδιά της Στ' τάξης ενός Δημοτικού Σχολείου, τα $\frac{2}{3}$ είναι μέλη της ομάδας ποδοσφαίρου του σχολείου. Από τα μέλη της ομάδας ποδοσφαίρου, το $\frac{1}{8}$ είναι και μέλη της ομάδας μπάσκετ του σχολείου. Τα παιδιά της τάξης που είναι μέλη μόνο της ομάδας μπάσκετ είναι τριπλάσια από αυτά που είναι μέλη και των δυο ομάδων ταυτόχρονα.

α) Πόσα παιδιά είναι μέλη μόνο της ομάδας ποδοσφαίρου του σχολείου;

β) Πόσα παιδιά δεν ανήκουν σε καμία από τις δυο ομάδες του σχολείου;

Λύση:

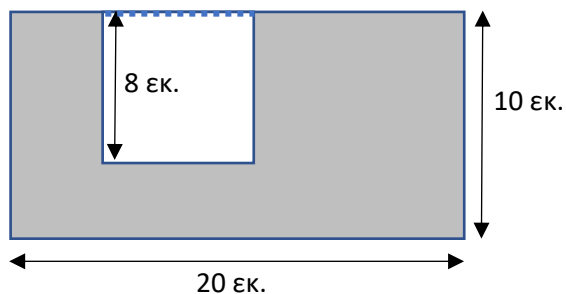
---

4. Ένας μαθητής από ένα ορθογώνιο χαρτόνι με μήκος 20 εκ. και πλάτος 10 εκ. έκοψε ένα τετράγωνο κομμάτι πλευράς 8 εκ.

α) Βρες την περίμετρο του χαρτονιού που έμεινε μετά το κόψιμο.

β) Βρες το εμβαδόν του χαρτονιού που έμεινε μετά το κόψιμο.

γ) Βρες τι μέρος του ολικού εμβαδού του χαρτονιού είναι το εμβαδόν του τετραγώνου που κόπηκε.

Λύση:

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗΡΙΑ

“Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΑΙΔΕΙΑ”

www.elp.gr

ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΥΠΟΤΡΟΦΙΩΝ 2022-2023

Επώνυμο:.....

Όνομα:.....

Πατρώνυμο:.....

Σχολείο που φοιτώ:.....

Τάξη: ΣΤ' ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ, Μαρούσι, 14/05/2022

Βαθμολογία Α' Βαθμολογητή
100βάθμια

Αριθμητικώς

Ολογράφως

Υπογραφή

Εξεταζόμενο Μάθημα: Ε Λ Λ Η Ν Ι Κ Α

Διάρκεια Εξετάσεων: 1:30´

Βαθμολογία Β' Βαθμολογητή
100βάθμια

Αριθμητικώς

Ολογράφως

Υπογραφή

ΚΕΙΜΕΝΑ

ΚΕΙΜΕΝΟ 1^ο «ΑΙΟΛΙΚΗ ΓΗ», Ηλία Βενέζη

Εισαγωγή

Η Αιολική γη είναι ίσως το σημαντικότερο έργο του Ηλία Βενέζη. Σε αυτό το έργο ο συγγραφέας παρουσιάζει έναν κόσμο αγελικό και αγνό στα Κιμιντένια βουνά της Μικράς Ασίας, όπου ζει η οικογένεια του μικρού Πέτρου με αρχηγό τον παππού. Εκεί ο Πέτρος με τις τέσσερις αδελφές του ζουν σ' έναν κόσμο γεμάτο παιδικά όνειρα, που σιγά-σιγά γκρεμίζονται, όταν το 1914 με τον Α' Παγκόσμιο Πόλεμο αρχίζουν οι διωγμοί των ανθρώπων από τη γη τους. Τότε ο ίδιος και η οικογένειά του αναγκάζονται να φύγουν και να ζήσουν τον ξεριζωμό από τον τόπο τους. Η «Αιολική γη» είναι το βιβλίο του χαμένου παραδείσου των παιδικών χρόνων στα παράλια της Μικρασίας και του δραματικού ξεριζώματος των ανθρώπων από τη γη τους.

ΚΕΙΜΕΝΟ 1α (απόσπασμα πρώτου κεφαλαίου – τα παιδικά χρόνια στην πατρική γη)

Οι πρόγονοί μου δουλέψανε σκληρά τη γη που είναι κάτω απ' τα Κιμιντένια¹. Το χειμώνα μέναμε στην πόλη, αλλά μόλις τα χιόνια φεύγανε απ' τα Κιμιντένια κ' η γη πρασίνιζε, μάς έπαιρνε η μητέρα μας, όλα τ' αδέρφια μου, την Ανθίππη, την Αγάπη, την Άρτεμη, τη Λένα, εμένα, και πηγαίναμε να ζήσουμε τους μήνες του καλοκαιριού στο κτήμα, κοντά στον παππού και στη γιαγιά μας.

¹Τα Κιμιντένια:βουνά στη Μικρά Ασία, όπου βρισκόταν το κτήμα του παππού του Πέτρου.

Η θάλασσα ήταν μακριά από κει, κι αυτό στην αρχή ήταν μεγάλη λύπη για μένα, επειδή γεννήθηκα κοντά της. Στην ησυχία της γης θυμόμουν τα κύματα, τα κοχύλια και τις μέδουσες, τη μυρουδιά του σάπιου φυκιού και τα πανιά που ταξίδευαν. Δεν ήξερα να τα πω αυτά, επειδή ήμουνα πολύ μικρός.

Αλλά μια μέρα η μητέρα μου με βρήκε πεσμένο μπρούμυτα καταγής, σα να φιλούσα το χώμα. Το αγόρι της δε σάλευε, κι όταν η μητέρα πλησίασε τρομαγμένη και με σήκωσε είδε το πρόσωπό μου πλημμυρισμένο στα δάκρυα. Με ρώτησε ξαφνιασμένη τι έχω, κ' εγώ δεν ήξερα ν' αποκριθώ και δεν είπα τίποτα. Όμως μια μητέρα είναι το πιο βαθύ πλάσμα του κόσμου, κ' η δική μου, που κατάλαβε, με πήρε από τότε πολλές φορές και πήγαμε ψηλά στα Κιμιντένια, απ' όπου μπορούσα να βλέπω τη θάλασσα. Κ' ενώ εγώ αφαιρούμουν στη μακρινή μαγεία του νερού, εκείνη δε μου μιλούσε, για να αισθάνομαι πως είμαστε μονάχοι, η θάλασσα κ' εγώ. Περνούσε πολλή ώρα έτσι, τα μάτια μου κουράζονταν να κοιτάνε και γέρναν, έγερνα κ' εγώ στη γη. Τότε τα δέντρα που με τριγύριζαν γίνονταν καράβια με ψηλά κατάρτια, τα φύλλα που θροούσαν γίνονταν πανιά, ο άνεμος ανατάραζε το χώμα, το σήκωνε σε ψηλά κύματα, τα μικρά τριζόνια και τα πουλιά ήταν χρυσόψαρα και πλέανε, κ' εγώ ταξίδευα μαζί τους. Σαν ξυπνούσα, έβλεπα από πάνω μου τα μάτια της μητέρας μου να περιμένουν.

— Ήταν ωραία; με ρωτούσε χαμογελώντας γλυκά.

— Αχ, μητέρα, πάντα είναι ωραία με τη θάλασσα!

ΚΕΙΜΕΝΟ 1β (απόσπασμα τελευταίου κεφαλαίου-το ταξίδι του ξεριζωμού)

Τα άστρα όλα έχουν βγει. Ταξιδεύουν στο Αιγαίο τα παιδικά όνειρά μας. Το κύμα χτυπά τα πλευρά του καϊκιού μας και τα κοιμίζει. Κοιμηθείτε όνειρά μας. Στην ξένη χώρα που πάμε πρόσφυγες, τι άραγες να μας περιμένει, τι μέρες θα ανατείλουν;

Ταξιδεύουν στο Αιγαίο τα όνειρά μας.

Η γιαγιά μας κουράστηκε. Θέλει να γείρει το κεφάλι της στα στήθια του πάππου, που έχει καρφωμένα πίσω τα μάτια του, μπας και ξεχωρίσει τίποτα απ' τη στεριά, τίποτα απ' τα Κιμιντένια βουνά. Μα πια δε φαίνεται τίποτα. Η νύχτα ρούφηξε μέσα της τα σχήματα και τους όγκους. Η γιαγιά γέρνει το κεφάλι της να το ακουμπήσει στα στήθια που την προστατέψανε όλες τις μέρες της ζωής της. Κάτι την εμποδίζει και δεν μπορεί να βρει το κεφάλι ησυχία: Σαν ένας βόλος να είναι κάτω απ' το πουκάμισο του γέροντα.

— Τι είναι αυτό εδώ; ρωτά σχεδόν αδιάφορα.

— Δεν είναι τίποτα, λέει δειλά ο παππούς, σαν παιδί που έφταιξε. Δεν είναι τίποτα. Λίγο χώμα είναι.

— Χώμα!

Ναι, λίγο χώμα απ' τη γη τους. Για να φυτέψουν ένα βασιλικό, της λέει, στον ξένο τόπο που πάνε. Για να θυμούνται. [...].

Γη, Αιολική Γη, Γη του τόπου μου!

ΠΗΓΗ: «ΑΙΟΛΙΚΗ ΓΗ», Ηλία Βενέζη

ΚΕΙΜΕΝΟ 2^ο

Τώρα που θα φύγω και θα πάω στα ξένα,
και θα ζούμε μήνες, χρόνους χωρισμένοι,
άφησε να πάρω κάτι κι από σένα,

γαλανή πατρίδα, πολυαγαπημένη.

Άφησε μαζί μου φυλαχτό να πάρω,
για την κάθε λύπη, κάθε τι κακό,
μόνο λίγο χώμα, χώμα ελληνικό!
Χώμα **ευλογημένο**, χώμα που γεννάει
το μοσχάτο κλήμα, το ξανθό σιτάρι,
τη χλωρή τη δάφνη, την πικρήν ελιά
Χώμα **τιμημένο**, πο'χουν ανασκάψει
για να θεμελιώσουν έναν Παρθενώνα,
χώμα **δοξασμένο**, πο'χουν ροδοβάψει
αίματα στο Σούλι* και στο Μαραθώνα*,
χώμα πο'χει θάψει λείψαν' αγιασμένα
απ' το Μεσολόγγι* κι από τα Ψαρά*,
χώμα που θα φέρνει στον μικρόν εμένα
θάρρος, περηφάνια, δόξα και χαρά!
[...]
κι όπου κι αν γυρίσω κι όπου κι αν σταθώ,
συ θε να μου δίνεις μια λαχτάρα μόνη:
Πότε στην Ελλάδα πίσω θενα 'ρθώ!

*Τόποι μαχών που δόξασαν την Ελλάδα

ΠΗΓΗ: «ΧΩΜΑ ΕΛΛΗΝΙΚΟ», Γ. Δροσίνη (απόσπασμα)

Α. ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ

ΘΕΜΑ 1^ο: Κείμενο 1α

Να επιλέξεις τη σωστή απάντηση και να αιτιολογήσεις την επιλογή σου, χρησιμοποιώντας και φράσεις μέσα από το κείμενο 1α.

«Αλλά μια μέρα η μητέρα μου με βρήκε πεσμένο μπρούμυτα καταγής, σα να φιλούσα το χώμα. Το αγόρι της δε σάλευε, κι όταν η μητέρα πλησίασε τρομαγμένη και με σήκωσε είδε το πρόσωπό μου πλημμυρισμένο στα δάκρυα»(Κείμενο 1α):

Το παιδί συμπεριφέρθηκε με αυτό τον τρόπο, επειδή:

- Κουράστηκε πάνω στα Κιμιντένια βουνά, γιατί δεν έβρισκε κάτι ευχάριστο και ενδιαφέρον για την ηλικία του.
- Γιατί ήθελε να παίζει με τις αδελφές του κοντά στη θάλασσα.
- Γιατί νοσταλγούσε τις ομορφιές της θάλασσας.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗΡΙΑ
“Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΑΙΔΕΙΑ”
ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΥΠΟΤΡΟΦΙΩΝ 2022-2023

www.elp.gr

Απάντηση:

Η σωστή απάντηση είναι το .....

Αιτιολόγηση:

.....
.....
.....
.....
.....

ΘΕΜΑ 2^ο: Κείμενο 1α- Κείμενο 1β

«...κ' εγώ ταξίδευα μαζί τους» (Κείμενο 1α) - «Ταξιδεύουν στο Αιγαίο τα όνειρά μας» (Κείμενο 1β)

Ποιες τρεις (3) διαφορές παρατηρείς ανάμεσα στα παιδικά όνειρα του κειμένου 1α και του κειμένου 1β;

Απάντηση:

Η **πρώτη** διαφορά είναι .....

Η **δεύτερη** διαφορά είναι.....

Η **τρίτη** διαφορά είναι .....

ΘΕΜΑ 3^ο: Κείμενο 2^ο

Το ποίημα του Γ. Δροσίνη «Χώμα Ελληνικό», αναφέρεται στην επιθυμία του ξενιτεμένου² να πάρει μαζί του στην ξενιτειά «μόνο λίγο χώμα, χώμαελληνικό!» Το χώμα αυτό το χαρακτηρίζει: «ευλογημένο», «δοξασμένο», «τιμημένο». **Να εξηγήσεις γιατί ο ποιητής επιλέγει καθέναν από αυτούς τους χαρακτηρισμούς.**

Απάντηση:

«ευλογημένο»: .....

.....

.....

«τιμημένο»: .....

²ξενιτεμένος: αυτός που ζει σε ξένη χώρα μακριά από την πατρίδα του

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗΡΙΑ
“Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΑΙΔΕΙΑ”
ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΥΠΟΤΡΟΦΙΩΝ 2022-2023

www.elp.gr

.....
.....
«δοξασμένο»:.....
.....
.....

Β. ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΜΟΡΦΗΣ

Β1. Γραμματική

ΘΕΜΑ 4^ο:

Να ξαναγράψεις την παρακάτω φράση μεταφέροντας τις αντωνυμίες ενικού αριθμού στην αντίστοιχη πτώση του πληθυντικού και κάνοντας όλες τις απαραίτητες αλλαγές, ώστε η φράση να είναι συντακτικά και νοηματικά σωστή.

«Κ' ενώ εγώ αφαιρούμουν στη μακρινή μαγεία του νερού, εκείνη δε μου μιλούσε, για να αισθάνομαι πως είμαστε μονάχοι, η θάλασσα κ' εγώ» (Κείμενο 1α).

.....
.....
.....
.....

ΘΕΜΑ 5^ο:

«Βλέπω τη θάλασσα» (Κείμενο 1α): Ο συγγραφέας δηλώνει με τον χρόνο του ρήματος που χρησιμοποιεί ότι κάνει κάτι στο παρόν με διάρκεια. Πώς θα χρησιμοποιούσε το ίδιο ρήμα, για να δηλώσει:

α) διάρκεια στο παρελθόν: .....

β) στιγμιαία ενέργεια στο παρελθόν: .....

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗΡΙΑ
“Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΑΙΔΕΙΑ”
ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΥΠΟΤΡΟΦΙΩΝ 2022-2023

www.elp.gr

γ) διάρκεια στο μέλλον: .....

δ) στιγμιαία ενέργεια στο μέλλον: .....

B2. Συντακτικό

ΘΕΜΑ 6^ο:

Να βρεις και να γράψεις το υποκείμενο κάθε υπογραμμισμένου ρήματος των κειμένων:

Ρήματα	Υποκείμενο
είναι (κείμενο 1α)	
ήταν (κείμενο 1α)	
κατάλαβε (κείμενο 1α)	
γέρναν (κείμενο 1α)	
κοιμίζει (κείμενο 1β)	
εμποδίζει (κείμενο 1β)	
(ε)χουν ροδοβάψει (κείμενο 2)	

B3. Λεξιλόγιο

ΘΕΜΑ 7^ο: Να αντικαταστήσεις τα ρήματα των παρακάτω φράσεων με ένα συνώνυμο ρήμα, ώστε να αποδίδεται το ίδιο νόημα.

α) μόλις τα χιόνια φεύγανε (κείμενο 1α) → .....

β) η θάλασσα ήταν μακριά από κει (κείμενο 1α) → .....

γ) δεν ήξερα να τα πω αυτά (κείμενο 1α) → .....

δ) ο άνεμος ανατάραζε το χώμα (κείμενο 1α) → .....

ε) Η νύχτα ρούφηξε μέσα της τα σχήματα (κείμενο 1β) → .....

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗΡΙΑ
“Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΑΙΔΕΙΑ”
ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΥΠΟΤΡΟΦΙΩΝ 2022-2023

www.elp.gr

ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟΥΣ

1. Να απαντήσεις **σε όλα** τα θέματα με **όποια σειρά** θέλεις.
2. Οι απαντήσεις να γράφονται κάτω από κάθε ερώτηση στον κενό χώρο που ακολουθεί.
3. Κάθε τεκμηριωμένη απάντηση είναι δεκτή.
4. Την τελευταία σελίδα του φυλλαδίου μπορείς να τη χρησιμοποιήσεις ως πρόχειρο.
5. Η διάρκεια εξέτασης είναι 1 ώρα και 30' μετά τη διανομή των φωτοαντιγράφων.
6. Δυνατή αποχώρηση μία (1) ώρα μετά την έναρξη της εξέτασης.
7. Να γράψεις τις απαντήσεις σου μόνο **με μπλε** ή **με μαύρο** στυλό.
8. Να μη χρησιμοποιήσεις **διορθωτικό**.

ΠΡΟΧΕΙΡΟ